

Підтримку надає:

Федеральне міністерство
продовольства і
сільського господарства

на підставі рішення
Німецького Бундестагу

Німецько-український
агрополітичний діалог

Випуск 05/2018

При Інституті економічних досліджень та політичних консультацій

ОГЛЯД АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Зміст

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у квітні 2018р.

- Державний контроль харчових продуктів, кормів та тварин

Законопроекти, прийняті Верховною Радою України в першому читанні у квітні 2018р.

- Підвищення вимог до органічної продукції

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у квітні 2018р.

- Підтримка фермерства
- Створення сприятливих умов для розмноження диких тварин
- Передача нових повноважень Держпродспоживслужбі
- Дрони - нова складова сільськогосподарської техніки
- Повернення ПДВ при експорті сої та ріпаку
- Нульова ставка ПДВ для молока
- Збільшення експортного мита на ВРХ
- Створення Державного фонду розвитку лісового господарства
- Фінансування Державного фонду розвитку лісового господарства
- Збільшення рентної плати за використання лісових ресурсів
- Уточнення функцій державної лісової охорони

За підтримки

вул. Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті, зареєстровані або набули чинності у квітні 2018 року

Державний контроль харчових продуктів, кормів та тварин

Закон України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» № 2042-VIII (Законопроект № 0906 від 27.11.2014), Закон прийнято Верховною Радою України 18.05.2017. Повернуто з підписом від Президента України 30.06.2017. Цей Закон набирає чинності 04.04.2018.

Даний Закон прийнято у рамках виконання зобов'язань згідно Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Закон було розроблено за допомогою експертів Проекту ЄС «Вдосконалення системи контролю безпечності харчових продуктів в Україні» та підтримано Єврокомісією.

Ключовими новаціями Закону є:

- перевірка підприємств харчової промисловості без попереднього повідомлення, крім аудиту системи НАССР. Позапланова перевірка також може здійснюватися за зверненням громадян;
- ризик-орієнтований підхід до перевірок. Підприємства перевірятимуть залежно від ступеня ризику для життя і здоров'я людей. Так, наприклад, суб'єкт господарювання, віднесений до високого ступеня ризику, буде перевірятися раз на квартал;
- запровадження уніфікованого акту перевірки, який містить вичерпну кількість питань і є публічним;
- аудіо- та відеофіксація перевірок;
- спрощення дозвільних процедур (напр., скасування необхідності отримання висновків санітарно-гігієнічної та ветеринарно-санітарної експертизи тощо);
- запровадження державного контролю за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин при ввезенні певних продуктів на митну територію України;
- посилення адміністративної відповідальності за порушення норм Закону.

Дія Закону не поширюється на харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, призначені для власного споживання.

Законопроекти, прийняті Верховною Радою України у першому читанні у квітні 2018 року

Підвищення вимог до органічної продукції

Проект Закону «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» № 5448-д від 30.03.2018 (ініціатори – Бакуменко О.Б., Івченко В.Є. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Батьківщина», «Радикальна партія Олега Ляшка», «Відродження», «Народний фронт», «Воля народу», «Об'єднання Самопоміч», позафракційні)). Прийнято за основу у першому читанні 19.04.2018, готується на друге читання.

Метою законопроекту є удосконалення засад правового регулювання органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, а також гармонізація законодавства України до законодавства ЄС (докладніше див. випуск № 04/2018 «Огляд аграрного законодавства» АПД).

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у квітні 2018 року

Підтримка фермерства

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо передачі права власності фермерським господарствам на земельні ділянки, надані засновникам таких господарств у постійне користування, довічне успадковане володіння для створення та/або ведення фермерського господарства (селянського (фермерського) господарства)» № 8236 від 05.04.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Гройсман В.Б. (Кабінет Міністрів України)).

Законопроект передбачає, що земельні ділянки, надані засновнику фермерського господарства у постійне користування або довічне успадковане володіння, за заявою засновника передаються у власність фермерського господарства.

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо набуття громадянами України - засновниками фермерських господарств права власності на земельні ділянки, надані їм у постійне користування чи довічне успадковане володіння для створення та/або ведення фермерського господарства (селянського (фермерського) господарства)» № 8236-1 від 10.04.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Івченко В.Є., Кириленко І.Г. (партія «Батьківщина»)).

Даний законопроект є альтернативою до законопроекту № 8236.

Законопроектом пропонується:

- надати можливість громадянам України – засновникам фермерських господарств отримати безоплатно у власність земельні ділянки, які були надані їм у довічне успадковане володіння або у постійне користування до набрання чинності Земельним кодексом України;
- поширити існуючий мораторій на землі сільськогосподарського (с/г) призначення на відповідні землі.

Створення сприятливих умов для розмноження диких тварин

Проект Закону «Про внесення змін до статті 39 Закону України "Про тваринний світ" (щодо охорони тваринного світу)» № 8242 від 05.04.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Кіт А.Б., Люшняк М.В. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Батьківщина», «Народний фронт», «Воля народу», «Об'єднання Самопоміч», позафракційні)).

Законопроектом забороняється проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (напр., пальба, феєрверки, санітарна рубка лісу, використання моторних маломірних суден тощо), не тільки у конкретно визначений період часу (з 1 квітня до 15 червня), а й у визначених місцях розмноження диких тварин.

Передача нових повноважень Держпродспоживслужбі

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації системи державного управління у сфері сільського госпо-

дарства» № 4922-д від 10.04.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Кіт А.Б., Дідич В.В. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Радикальна партія Олега Ляшка», «Відродження», «Народний фронт», «Воля народу», «Об'єднання Самопоміч», позафракційні)).

Даний законопроект є доопрацюванням законопроекту № 4922 від 07.07.2016 (див. випуск 08/2016 «Огляд аграрного законодавства»). На додаток до змін, передбачених первинним текстом законопроекту, крім технічних уточнень, передбачена передача Держпродспоживслужбі функцій з радіологічного контролю харчових продуктів.

Дрони - нова складова сільськогосподарської техніки

Проект Закону «Про внесення змін до Закону України "Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу" щодо переліку техніки і обладнання для агропромислового комплексу» № 8275 від 17.04.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Козаченко Л.П., Мірошніченко І.В. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Радикальна партія Олега Ляшка», «Об'єднання Самопоміч»)).

Законопроектом пропонується включити безпілотні літальні апарати до переліку с/г техніки. Дане доповнення передбачає на законодавчому рівні можливість бюджетної підтримки постачання аграріям такої техніки.

Повернення ПДВ при експорті сої та ріпаку

Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо деяких питань оподаткування податком на додану вартість операцій з вивезення за межі митної території України олійних культур» № 7403-д від 04.04.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Южаніна Н.П. (партія «Блок Петра Порошенка»)).

Закон передбачає повернення ПДВ лише тим підприємствам-виробникам, котрі експортують сою та ріпак, які вони самі виростили.

Нульова ставка ПДВ для молока

Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо зниження ставки податку на

додану вартість по операціях з постачання на митній території України молока» № 8282 від 18.04.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Люшняк М.В., Дубневич Я.В. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Відродження», «Народний фронт»)).

Законопроектом пропонується встановити нульову ставку ПДВ по операціях з постачання на митній території України молока та вершків.

Збільшення експортного мита на ВРХ

Проект Закону «Про внесення змін до Закону України "Про вивіз (експортне) мито на живу худобу та шкіряну сировину" (щодо врегулювання ставок вивізного (експортного) мита на велику рогату худобу)» № 8283 від 18.04.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Люшняк М.В., Дубневич Я.В. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Відродження», «Народний фронт»)).

Законопроектом підвищується ставка експортного мита на живу ВРХ свійських видів, крім чистопородних племінних тварин, до 20%. Наразі експортне мито на живу ВРХ складає 10%. Законопроект спрямований на стимулювання розвитку вітчизняного тваринництва.

Створення Державного фонду розвитку лісового господарства

Проект Закону «Про внесення змін до Лісового кодексу України (щодо удосконалення механізму фінансового забезпечення лісової галузі)» № 8238 від 05.04.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Кіт А.Б., Люшняк М.В. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Відродження», «Народний фронт», «Батьківщина», «Воля народу», «Об'єднання Самопоміч»)).

Даний законопроект містить положення щодо створення «Державного фонду розвитку лісового господарства» (надалі «Лісовий Фонд»), який утворюватиметься у складі спеціального фонду Державного бюджету України. Джерелами формування Фонду мають стати:

- частина рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої від рубок головного користування;

- добровільні внески юридичних та фізичних осіб;
- інші надходження, визначені законом про Державний бюджет України.

Кошти Лісового Фонду спрямовуватимуться на фінансове забезпечення заходів з:

- відтворення лісів, створення полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень;
- охорони (у тому числі від пожеж) і захисту лісів, придбання протипожежної техніки і обладнання;
- поліпшення якісного складу лісів та збереження біорізноманіття в лісах;
- лісовпорядкування (базове, безперервне) та інші проектно-вишукувальні роботи, ведення державного лісового кадастру, обліку та моніторингу лісів;
- створення лісорозсадників, придбання обладнання та вирощування в лісорозсадниках лісового і декоративного садивного матеріалу із закритою кореневою системою.

Порядок спрямування і використання коштів Лісового Фонду визначатиме Кабінет Міністрів України.

Фінансування Державного фонду розвитку лісового господарства

Проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо удосконалення механізму фінансового забезпечення лісової галузі)» № 8239 від 05.04.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Кіт А.Б., Люшняк М.В. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Відродження», «Народний фронт», «Воля народу», «Об'єднання Самопоміч»)).

Законопроект спрямований на законодавче забезпечення функціонування та наповнення Лісового Фонду.

Пропонується встановити фінансування Фонду за рахунок надходження 60% рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, а саме — деревини, заготовленої від рубок головного користування. Дані зміни мають вступити в силу 1 липня 2018 року.

Збільшення рентної плати за використання лісових ресурсів

Проект Закону «Про внесення змін до пункту 256.3 статті 256 Податкового кодексу України (щодо фінансового забезпечення лісової галузі)» № 8240 від 05.04.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Кіт А.Б., Люшняк М.В. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Відродження», «Батьківщина», «Народний фронт», «Воля народу», «Об'єднання Самопоміч»)).

Законопроектом передбачається збільшення на 50% ставок рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів за заготівлю деревини основних лісових порід та деревини неосновних лісових порід з 1 травня 2018 року.

Уточнення функцій державної лісової охорони

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективного ведення лісового господарства та посилення охорони лісів» № 8241 від 05.04.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Кіт А.Б., Люшняк М.В. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Відродження», «Батьківщина», «Народний фронт», «Воля народу», «Об'єднання Самопоміч»)).

Даний Законопроект розмежує функцію державної лісової охорони від господарської діяльності, а також визначає основні функції та повноваження лісової охорони власників лісів і постійних лісокористувачів.

Крім того, пропонується проведення Національної інвентаризації лісів, яка визначається як система регулярних вибірових обстежень.

Автор, редакція та контакти:

Марія Ярошко, Симан Юрк

Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)

Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ

Тел. +38044/ 2356327

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de

В публікації «Огляд аграрного законодавства в Україні» розглядаються закони та нормативно-правові акти Верховної Ради <http://portal.rada.gov.ua/>, які мають вагомe значення для сталого розвитку аграрного сектору (тобто, суттєво впливають на сільське господарство та харчову промисловість).

Інформація з даного огляду не може розглядатися як юридична консультація.

Їх можна розподілити наступним чином:

- «Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності протягом періоду, який аналізується» означає: закони, які прийняті Верховною Радою та підписані Президентом, навіть якщо вони набудуть чинності пізніше; Постанови Кабінету Міністрів України.
- «Законопроекти, які мають важливе значення і знаходяться в законотворчому процесі протягом періоду, який аналізується»: наприклад, прийняті Верховною Радою у першому читанні або ті, що опрацьовуються в комітетах, однак, поки не прийняті.
- «Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді протягом періоду, який аналізується» означає: законопроекти, зареєстровані у Верховній Раді або передані на розгляд в комітети.